

Gemeente Berlaar – Subsidiereglement afkoppeling van de hemelwaterafvoer van het rioleringsnet

Dit subsidiereglement werd opgemaakt als compensatiemaatregel voor het uitvoeren van werken voor het optimaal afkoppelen van de regenwaterafvoeren op privéterrein, naar aanleiding van de aanleg van gescheiden riolering op openbaar domein.

Deze afkoppeling van het hemelwater van de gewone of gescheiden riolering verlaagt de druk op het gemeentelijk rioleringsstelsel en dus ook de kans op mogelijke overstromingen en overstortingen op waterlopen.

Dit subsidiereglement vormt een aanvulling op de subsidie van rioolbeheerder PIDPA en het gemeentelijk subsidiereglement voor hemelwaterinstallaties en/of infiltratievoorzieningen en werd goedgekeurd in de gemeenteraad van 20 juni 2023.

Art. 1 - Definities

Voor de toepassing van de premiereregeling voor de aanleg van een afkoppeling van de hemelwaterafvoer van de openbare riolering gelden volgende definities:

- **Dakoppervlak:** horizontale projectie van de buitenafmetingen van het dak;
- **Hemelwater:** verzamelnaam voor regen, sneeuw en hagel, met inbegrip van dooiwater;
- **Hemelwaterput = hemelwatertank = hemelwaterreservoir:** reservoir voor het opvangen en stockeren van hemelwater;
- **Huishoudelijk afvalwater:** afvalwater dat enkel bestaat uit water afkomstig van:
 - normale huishoudelijke activiteiten;
 - sanitaire installaties;
 - keukens;
 - het reinigen van gebouwen, woningen, kantoren, plaatsen waar groot- of kleinhandel wordt gedreven, zalen voor vertoningen, kazernen, kampeerterreinen, gevangenissen, onderwijsinstellingen met of zonder internaat, klinieken, hospitalen en andere inrichtingen waar niet besmettelijke zieken opgenomen en verzorgd worden, zwembaden, restaurants, drankgelegenheden, kapsalons;
- **Bestaande woning:** woningen waarvoor de bouw- of verkavelingsvergunning dateert van voor 01 februari 2005 (inwerkingtreding van de gewestelijke verordening inzake hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen, buffervoorzieningen en gescheiden lozen van afvalwater en hemelwater van 01 oktober 2004, zijnde 01 februari 2005);
- **Openbare riolering:** het geheel van openbare leidingen en openluchtgreppels dat bestemd is voor het opvangen en transporteren van afvalwater en/of hemelwater en dat in principe gelegen is op het openbare domein;
- **Gescheiden openbare riolering:** een openbare riolering die bestaat uit een gescheiden leidingnet voor afvalwater en hemelwater (DWA en RWA);
- **DWA-leidingen:** onderdeel van het gescheiden rioleringsstelsel dat bestemd is voor het ontvangen en transporteren van huishoudelijk afvalwater (Droog-Weer-Afvoer-leiding);
- **RWA-leidingen:** onderdeel van het gescheiden rioleringsstelsel dat bestemd is voor het ontvangen en transporteren van hemelwater (Regen-Weer-Afvoer-leiding);
- **Gewone oppervlaktewateren:** alle oppervlaktewateren met uitzondering van de kunstmatige afvoerwegen voor hemelwater en de openluchtgreppels behorend tot de openbare riolering;
- **Kunstmatige afvoerweg van hemelwater:** de greppels, grachten, duikers en leidingen bestemd voor het afvoeren van hemelwater, bodemwater, grondwater, bemalingswater en desgevallend ook afvalwater, behandelend conform de van toepassing zijnde wetgeving;
- **Infiltratievoorziening:** infiltratiebed, zink- of besterfput, drainagebuizen, bovengrondse infiltratie, wadi of een specifieke technische ingreep voor het doorsijpelen van hemelwater in de bodem op eigen terrein;

- **Verharde oppervlakte:** oppervlakte voorzien van ondoorlatend materiaal;
- **Afkoppelingsdeskundige:** ziet er op toe dat de afkoppeling in overeenstemming is met de geldende voorschriften, inzonderheid de bepalingen van Vlarem II en de richtlijnen van de Vlaamse milieumaatschappij. De afkoppelingsdeskundige staat in voor de bespreking met de particulier, de opmaak van een afkoppelingsontwerp en de begeleiding/opvolging van de werken;
- **Keuring:** controle op het uitvoeren van de afkoppelingsplicht.

Art. 2 - Subsidie

Binnen de perken van de jaarlijks in het budget voorziene en goedgekeurde kredieten, verleent de gemeente een subsidie voor het realiseren van een afkoppeling van de hemelwaterafvoer van de openbare riolering. Deze premie geldt alleen indien de aanleg van een gescheiden afvoersysteem niet reeds was opgelegd bij een stedenbouwkundige vergunning.

Art. 3 - Toekenningsvoorwaarden voor de premie.

De aanvraag dient te voldoen aan volgende voorwaarden:

- a) Een volledig en correct ingediend aanvraagdossier (aanvraag en bijlagen).
- b) De aanvraag dient te gebeuren door de eigenaar of de bewoner in akkoord met de eigenaar.
- c) De afkoppelingswerken op privéterrein tot aan de rooilijn worden uitgevoerd door de eigenaar/aanvrager, of door een door hem aangestelde aannemer en dit volgens het goedgekeurde afkoppelingsplan dat werd opgesteld door de aangestelde afkoppelingsdeskundige.
- d) De bestaande woning/ heeft een stedenbouwkundige vergunning verkregen zonder de verplichting om het afvalwater en het hemelwater gescheiden af te voeren.
- e) Er kan enkel een premie verkregen worden bij een optimale afkoppeling van RWA en DWA.
 - Volgens Vlarem II (art. 6.2.2.1.2) is een volledige scheiding tussen het afvalwater en het hemelwater, afkomstig van dakvlakken en grondvlakken, verplicht op het ogenblik dat een gescheiden riolering wordt aangelegd of heraangelegd. Voor bestaande gebouwen in een gesloten bebouwing geldt deze plicht enkel voor het gedeelte waarvoor geen leidingen onder of door het gebouw moeten worden aangelegd. Deze voorwaarden werden vertaald in het begrip "optimale afkoppeling". De term "optimale afkoppeling" betekent dat bij de aanleg of heraanleg van riolering het hemelwater van de particuliere woningen langsheen het tracé van de werken optimaal dient afgekoppeld te worden van de afvalwaterleiding. Dit betekent dat het hemelwater gescheiden van het afvalwater dient afgevoerd te worden, tenzij anders bepaald wordt in het uitvoeringsplan.
 - Het hemelwater dient gescheiden van het afvalwater te worden afgevoerd behalve indien hiervoor leidingen door of onder het gebouw dienen aangelegd te worden. Er wordt enkel een uitzondering voorzien indien opbraakwerken binnen een gebouw dienen te gebeuren. Voor verharding als terrassen, opritten e.d. wordt hier dus geen uitzondering voorzien.
- f) Wanneer in de openbare weg gescheiden riolering wordt aangelegd, moet het huishoudelijk afvalwater aangesloten worden op de droogweerafvoer (DWA) en het regenwater afgekoppeld met het oog op 1° hergebruik, 2° infiltratie, 3° buffering en 4° vertraagde afvoer naar de regenwaterafvoer (RWA).

Bij de afvoer van het hemelwater dienen telkens de opties hergebruik, infiltratie en buffering worden onderzocht alvorens het hemelwater af te voeren naar de RWA.

Volgens Vlarem II art. 6.2.2.1.2§4 dient alle hemelwater volgens de ladder van Lansink afgevoerd te worden met als laatste optie lozing in de regenwaterafvoerleiding (RWA):

“Art. 6.2.2.1.2 § 4. Onverminderd andere wettelijke bepalingen, milieuvorwaarden uit dit reglement of milieuvergunningvoorwaarden, moet voor de afvoer van hemelwater de voorkeur gegeven worden aan de afvoerwijzen zoals hierna in afnemende graad van prioriteit vermeld :

- 1° opvang voor hergebruik;
- 2° infiltratie op eigen terrein;
- 3° buffering met vertraagd lozen in een oppervlaktewater of een kunstmatige afvoerweg voor hemelwater;
- 4° lozing in de regenwaterafvoerleiding (RWA) in de straat.

Slechts wanneer de beste beschikbare technieken geen van de voornoemde afvoerwijzen toelaten, mag het hemelwater overeenkomstig de wettelijke bepalingen worden geloosd in de openbare riolering.”

- g) De overloop van de hemelwaterput wordt bij voorkeur aangesloten op een infiltratievoorziening, met buffervolume in functie van de infiltratiecapaciteit van de bodem en de grootte van het verharde oppervlak. De overloop van de hemelwaterput mag ook, via buffer worden afgeleid naar een openbare infiltratievoorziening, een kunstmatige afvoerweg voor hemelwater of een oppervlaktewater. Wanneer een gescheiden stelsel aanwezig is, mag de overloop van de hemelwaterput eveneens, via buffer, aangesloten worden op het gedeelte van de openbare riolering bestemd voor de afvoer van hemelwater. Hemelwater moet maximaal worden afgekoppeld en zo nodig aangesloten op de hemelwaterafvoer.
- h) Een inspectieput op privaat domein, ter hoogte van de rooilijn. Indien de bouwlijn samenvalt met de rooilijn wordt de inspectieput op openbaar domein geplaatst.
- i) De afkoppelingsstrategie wordt steeds afgestemd met de rioolbeheerder en vertaald in een positieve keuring.
- j) Indien de gemeente voor een project of gebied een afkoppelingsdeskundige (een begeleidende/adviserende expert) heeft aangeduid, dient om in aanmerking te komen voor de gemeentelijke subsidie voor afkoppeling van hemelwater van rioleringsnet hiervan verplicht gebruik gemaakt te worden.
- k) De gemeentelijke subsidie wordt enkel toegekend na ontvangst van een keuringsattest waarin de conformiteit van uw private waterafvoer wordt bevestigd.
- l) De afkoppelingswerken moeten bovendien afgerond zijn voor ondertekening van het proces verbaal van de voorlopige oplevering voor de aanleg van de gescheiden openbare riolering.

Art. 4 - Subsidiebedrag

De subsidie is aanvullend op de premie die door PIDPA wordt toegekend voor de afkoppeling van hemelwater van de openbare riolering en de gemeentelijke subsidie voor hemelwaterinstallatie en/of infiltratievoorziening.

De tussenkomst vanwege de gemeente voor de aanleg van een gescheiden afvoer van huishoudelijk afvalwater en niet-verontreinigd hemelwater is eenmalig per bestaand gebouw.

De gemeentelijke subsidie bedraagt 700 euro (incl. BTW). De tussenkomst geldt enkel wanneer in de openbare weg gescheiden riolering wordt aangelegd en er verplicht dient te worden afgekoppeld.

Kosten voor de afkoppeling van het hemelwater op privéterrein tot aan de rooilijn dewelke boven het maximaal toegekende subsidiebedrag liggen, kunnen niet gerecupereerd worden en zijn bijgevolg ten laste van de eigenaar/aanvrager.

De premie is éénmalig per bestaande woning en wordt enkel voorzien indien de afkoppeling werd uitgevoerd uiterlijk voor de ondertekening van het proces verbaal voor de voorlopige oplevering van het aangelegde gescheiden stelsel in de straat waar de bestaande woning gelegen is.

Indien de afkoppeling niet werd uitgevoerd uiterlijk voor bovenvermeld tijdstip zijn alle kosten ten laste van de eigenaar/bewoner.

Art. 5 - Subsidiemogelijkheden

De subsidie is aanvullend op de premie die door PIDPA wordt toegekend voor de afkoppeling van hemelwater van de openbare riolering en de gemeentelijke subsidie voor hemelwaterinstallatie en/of infiltratievoorziening.

Art. 6 - Verval van aanspraakrecht

Indien de uitvoering gebeurt ten gevolge van een stedenbouwkundige verplichting, een overtreding of in overtreding met de lokale, Vlaamse of federale wetgeving al dan niet met betrekking tot de ruimtelijke ordening, stedenbouw of het leefmilieu, vervalt de mogelijkheid tot aanspraak op deze subsidie.

Art. 7 - Aanvraagprocedure

De aanvraag voor subsidie vanwege het gemeentebestuur in de afkoppelingskosten van het hemelwater op de openbare riolering gebeurt door invulling van een door de gemeente ter beschikking gesteld formulier. Op dit formulier worden de volgende gegevens ingevuld en documenten bijgevoegd:

- naam en adres van de aanvrager (en eigenaar van de woning);
- adres van het gebouw waarvoor de subsidie wordt aangevraagd;
- rijksregisternummer van de aanvrager;
- rekeningnummer waarop de subsidie zal gestort worden;
- bijkomende goedkeuring van de (mede-)eigenaar indien andere dan aanvrager;
- Foto's van de uitgevoerde werken (nieuw aangelegde leidingen, aankoppelingen en verbindingen voordat de sleuf wordt aangevuld) toegevoegd aan het dossier;
- Positief keuringsattest (= bevestiging van conformiteit van uw privéwaterafvoer);
- Verklaring op eer dat de aanvraag correct werd ingediend en het advies van de afkoppelingsdeskundige gevolgd werd.

Beëindiging der werken dient gemeld te worden aan de afkoppelingsdeskundige.

De aanvraag tot het bekomen van een subsidie wordt ten laatste 6 maanden na ondertekening van het proces verbaal van voorlopige oplevering ingediend.

Art. 8 - Toekenning en uitbetaling

Vooraleer over te gaan tot de uitbetaling van de premie zal de gemeente of de door haar daartoe aangewezen instantie controleren dat aan de gestelde voorwaarden voldaan wordt.

Het college van burgemeester en schepenen neemt aan de hand van dit controleverslag de beslissing om de subsidie toe te kennen. De aanvrager wordt hiervan schriftelijk in kennis gesteld.

Indien blijkt dat bij de aanvraag foutieve gegevens en/of verklaringen werden voorgelegd, zal het college van burgemeester en schepenen beslissen om het subsidiebedrag niet toe te kennen, hiervoor zal het schepencollege een motivering geven.

Middels een collegiale beslissing zal de gemeente het subsidiebedrag toekennen.

De toelage wordt enkel uitbetaald indien de werken binnen de in artikel 3 gestelde termijn werden beëindigd en na voorleggen van de in artikel 7 vermelde documenten.

Art. 9 - Gegevensgebruik en verwerking

De persoonsgegevens van de aanvragers van een subsidie worden door de gemeente in een bestand opgenomen. Deze gegevens vallen onder toepassing van de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming, hierna AVG) en van de Wet betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens van 30 juli 2018.

Art. 10 - Inwerkingtreding

Dit reglement treedt in werking op de vijfde dag na de bekendmaking op de gemeentelijke website en vervangt alle eerdere subsidiereglementen rond afkoppeling van de hemelwaterafvoer van het rioleringsnet.

Art. 11 - Uitvoering

De gemeenteraad belast het college van burgemeester en schepenen met de uitvoering van dit subsidiereglement. Dit omvat de evaluatie van de aanvraagdossiers, het maken van overwegingen en het vaststellen en toekennen van de subsidiebedragen.